

## Täysistunto

### Perjantai 20.5.2016 klo 12.59—13.32

Täysistunto alkoi klo 12.59. Täysistunto päättyi klo 13.32.

Puhetta johti puhemies Maria Lohela (12.59—13.32).

#### 1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

#### 2. Ilmoituksia

##### 2.1. Valtioneuvoston selonteot

Valtioneuvosto on 19.5.2016 antanut eduskunnalle selonteon VNS 5/2016 vp sisäisestä turvallisuudesta.

##### 2.2. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 19.5.2016 antanut hallituksen esitykset HE 77-86/2016 vp.

##### 2.3. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 172, 214, 218, 221, 232, 234, 237, 240, 242-244, 252, 254, 256/2016 vp.

#### 3. Välikysymys Suomen suunnasta

Välikysymys VK 2/2016 vp

Pöytäkirjan liite VK 2/2016 vp Epäluottamusehdotukset Liite 3A

*Ainoa käsittely*

**Puhemies Maria Lohela:** Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Nyt tehdään päätös Antti Rinteen ym. välikysymyksestä Suomen suunnasta. Keskustelu välikysymyksestä päättyi 18.5.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa ovat Antti Rinne Merja Mäkisalo-Ropposen kannattamana, Ville Niinistö Outi Alanko-Kahiluodon kannattamana, Aino-Kaisa Pekonen Li Anderssonin kannattamana ja Sari Essayah Päivi Räsänen kannattamana tehneet ehdotukset epäluottamuslau-

## Pöytäkirja PTK 56/2016 vp

seen antamisesta valtioneuvostolle. Ehdotukset on monistettuna jaettu edustajille. (Pöytäkirjan liite 3A)

Selonteko hyväksyttiin.

**Puhemies Maria Lohela:** Ensin äänestetään Sari Essayahin ehdotuksesta Ville Niinistön ehdotusta vastaan, sitten voittaneesta Antti Rinteen ehdotusta vastaan ja tässä äänestyksessä voittaneesta Aino-Kaisa Pekosen ehdotusta vastaan. Lopuksi äänestetään siitä, nauttii-ko valtioneuvosto eduskunnan luottamusta.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Ville Niinistön ehdotus "jaa", Sari Essayahin ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 48; poissa 30 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Ville Niinistön ehdotuksen.

2) Antti Rinteen ehdotus "jaa", Ville Niinistön ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 134, ei 36; poissa 29 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Antti Rinteen ehdotuksen.

3) Aino-Kaisa Pekosen ehdotus "jaa", Antti Rinteen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 50; poissa 29 (äänestys 3). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Aino-Kaisa Pekosen ehdotuksen.

4) Luottamuslause valtioneuvostolle "jaa", Aino-Kaisa Pekosen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 103, ei 69; poissa 27 (äänestys 4).

Eduskunta päätti, että valtioneuvosto nauttii eduskunnan luottamusta. Asian käsittely päättyi.

### 4. Euroopan neuvoston Suomen valtuuskunnan kertomus Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen toiminnasta vuonna 2015

Kertomus K 3/2016 vp

Valiokunnan mietintö UaVM 4/2016 vp

*Ainoa käsittely*

**Puhemies Maria Lohela:** Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on ulkoasiainvaliokunnan mietintö UaVM 4/2016 vp.

Keskustelun aloittaa ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja edustaja Kaikkonen.

*Keskustelu*

13.05 **Antti Kaikkonen kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Euroopan neuvoston perustehtävänä on ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen turvaaminen ja kehittäminen. Ulkoasiainvaliokunta korostaa mietinnössään Euroopan neuvoston

## Pöytäkirja PTK 56/2016 vp

perustehtävän merkitystä tässä nykyisessä tilanteessa, jossa yhteiskunnallinen kehitys ja ongelmat haastavat oikeusvaltioperiaatetta, sanavapautta ja muita perusarvoja myös vakiintuneissa demokratioissa.

Kansainvälinen oikeus- ja sääntöperustainen kansainvälinen järjestelmä ovat hyvinvoinnin, turvallisuuden ja vakaan kehityksen edellytyksiä. Niiden puolustaminen on ulkoasiainvaliokunnan näkemyksen mukaan entistä ajankohtaisempaa. Euroopan neuvoston Suomen valtuuskunnan vuoden 2015 vuosikertomus kertoo osaltaan siitä, miten keskeisesti terrorismin uhka, pakolaiskriisi ja Venäjän toimet Ukrainassa ovat hallinneet kansainvälistä agenda. Huolestuttavaa on myös se, miten Euroopan neuvoston yleiskokoukselle annetuissa raporteissa on jouduttu kiinnittämään huomiota useiden jäsenvaltioiden toistuviin ihmisoikeusloukkauksiin.

Arvoisa puhemies! Ulkoasiainvaliokunta kiinnittää mietinnössään huomiota siihen, että Euroopan neuvoston naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja poistamista koskeva niin sanottu Istanbulin sopimus tuli Suomessa voimaan viime vuoden elokuun alussa. Sopimus sisältää määräykset naisiin kohdistuvan väkivallan sekä perheväkivallan ehkäisemisestä ja poistamisesta, väkivallan uhrien suojelemisesta sekä väkivallan tekijöiden saattamisesta edesvastuuseen teoistaan. Ulkoasiainvaliokunta pitää tärkeänä tämän sopimuksen täytäntöönpanoa ja kiinnittää huomiota siihen, että yleiskokouksen tasavertaisuuskomiteassa on valmisteilla raportti sisältäen suosituksia, jotka voivat edesauttaa sopimuksen toimeenpanoa Suomessa. Valiokunta toteaa, että sopimuksen täytäntöönpano edellyttää myös voimavarojen kohdentamista tähän tarkoitukseen.

Arvoisa puhemies! Ulkoasiainvaliokunta esittää, että eduskunta hyväksyy kertomuksen johdosta kannanoton, että eduskunnalla ei ole huomautettavaa kertomuksen johdosta.

**13.08 Ben Zyskowiec kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Aivan kuten valiokunnan puheenjohtaja Kaikkonen hyvässä esittelypuheenvuorossaan toi esiin, valiokunta mietinnössään korostaa Euroopan neuvoston perustehtävää ja perusperiaatteita myös sellaisissa tilanteissa, joissa yhteiskunnan kehitys haastaa oikeusvaltioperiaatetta, sanavapautta ja niin edelleen myös tällaisissa vakiintuneissa Euroopan neuvoston jäsenmaissa.

Haluan kuitenkin sanoa, että pahin ihmisoikeusrikos tänä päivänä Euroopassa on sota, ja se on sota, jota käydään Itä-Ukrainassa ja joka on ollut seurausta Venäjän aggressiivisesta, kaikkia kansainvälisiä sopimuksia rikkovasta toiminnasta Krimin ja Itä-Ukrainan osalta. Me emme saa tätä unohtaa. Meidän on avoimesti puhuttava julki, että Venäjän toiminta ei missään nimessä ole hyväksyttävää, ja vaadittava Venäjää toteuttamaan tekemiään kansainvälisiä sopimuksia.

**Puhemies Maria Lohela:** Käydään tuosta listalta muutama puheenvuoro, ja sitten siirrytään debattiin. Täällä on monta debattipuheenvuoron käyttäjääkin ilmoittautunut.

**13.09 Maria Guzenina sd:** Arvoisa puhemies! En halua viedä paljon aikaa, mutta haluan kiinnittää ulkoasiainvaliokunnan mietinnön erääseen kohtaan erityistä huomiota, ja tämä liittyy tähän Euroopan neuvoston naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja poistamista koskevaan Istanbulin sopimukseen, joka on nyt Suomessa siis voimassa, astui voimaan 1.8.2015. Tämä velvoittaa meitä, Suomea, aika moneenkin toimenpiteeseen alkaen näiden turvakotipaikkojen lisäämisestä ja auttavasta puhelimesta.

## Pöytäkirja PTK 56/2016 vp

Olen ollut yhteydessä ulkoministeri Soiniin, joka on antanut ihan perustellun vastauksen kirjalliseen kysymykseeni, mutta yksi asia jäi häneltä uupumaan, ja tämä liittyy pakkoavioliittoihin. Tämä Istanbulin sopimus velvoittaa nimittäin sopimusosapuolten valtiot elimet pidättäytymään kaikesta sellaisesta toiminnasta, joka on katettu tässä Istanbulin sopimuksessa. Istanbulin sopimus muun muassa edellyttää pakkoavioliittojen kriminalisointia sekä mahdollisuutta mitätöidä solmittuja pakkoavioliittoja.

Pakkoavioliitto määritellään liitoksi, jota toinen tai molemmat osapuolet vastustavat. Tyttöjen pakkoavioliitot ovat ongelma myös Suomessa, sillä myös täältä lähetetään jopa yläasteikäisiä tyttöjä ulkomaille pakkoavioliittoon. Yleensä järjestelyjen takana ovat vanhemmat, oma tai tulevan puolison suku tai muu lähipiiri. Ja Monika-Naiset Liitto ry:n mukaan pakkoavioliittojen määrä on tällä hetkellä Suomessa kasvussa, ja tämän vuoksi toivon, että eduskunta kiinnittää tähän asiaan huomiota. Viime vuonna liiton tietoon tuli 25 pakkoavioliittotapausta, siis vuoden aikana, ja tämän vuoden ensimmäisen neljän kuukauden aikana tapauksia on ollut jo vastaava määrä.

Suomessa pakkoavioliitot eivät siis ole kriminalisoituja, vaan niihin sovelletaan ihmiskauppaa ja pakottamista koskevaa lakia. Nykylainsäädännön mukaan uhrin pitää itse tehdä rikosilmoitus ja toimia aktiivisena osallisena tapauksen käsittelyssä. Uhreille rikosilmoituksen tekeminen tarkoittaa kuitenkin usein välien katkaisemista omaan sukuun ja perheeseen, joten tilanne on erittäin hankala. Sen takia pakkoavioliitto tulisi olla yleisen syytteen alainen rikos, jolloin uhrin ei itse tarvitse tehdä tätä rikosilmoitusta. Pakkoavioliitot on kriminalisoitu esimerkiksi Britanniassa, Norjassa, Ruotsissa, Saksassa ja Tanskassa. Ja todellakin Istanbulin sopimus velvoittaa nyt Suomeakin toimimaan samoin. — Kiitos, arvoisa puhemies.

**13.12 Timo Heinonen kok:** Arvoisa rouva puhemies! Hyvät edustajakollegat! Valiokunnan puheenjohtaja edustaja Kaikkonen piti hyvän esittelypuheenvuoron. On helppo yhtyä siihen, että pitää korostaa Euroopan neuvoston perustehtävän merkitystä tällaisessa tilanteessa, missä myös Euroopassa on kyseenalaistettu oikeusvaltioperiaatteita, sananvapautta ja muita perusarvoja. Tämä on erittäin huolestuttava tilanne.

Erityisasemallaan vastauspuheenvuoron saanut edustaja Zyskowiec aivan oikein nosti esille, että kuitenkin tässä tilanteessa pahin uhka ihmisoikeuksille on se, mitä tapahtuu tällä hetkellä Ukrainassa. Eli Itä-Ukrainan monessa tilanteessa voisi sanoa, että lähes avoin sota on se, mihin meidän pitää kaikkien puuttua vahvalla otteella. Onneksi yleiskokous on yksiselitteisesti tuominnut Venäjän toimet Ukrainan alueelliseen koskemattomuuteen liittyen, Krimin liittäminen Venäjään sekä sotatoimet Itä-Ukrainassa. Yleiskokous on jatkanut päätöstä Venäjän valtuuskunnan äänestysoikeuden jäädyttämisestä, eikä Venäjän valtuuskunta osallistunut yleiskokouksen toimintaan tuona kertomusvuonna. Valiokunta toteaa omassa mietinnössään, että poliittisen ratkaisun puuttuminen ja Ukrainan kriisi on este Euroopan neuvoston ja Venäjän suhteiden normalisoinnille.

Me hyvin ymmärrämme ja tiedämme Suomessa, että Venäjän pakotteet ovat iskeneet kovalla kädellä ennen muuta meihin suomalaisiin ja Suomeen, esimerkiksi meidän ruuan tuotantomme on kärsinyt merkittäväällä tavalla. Ymmärrän sen tuskan, mikä meidän maataloudellamme on. Sen takia on hyvä, että hallitus on syksyllä palaamassa myös suomalaisen maatalouden poikkeuksellisen vaikeaan tilanteeseen, vaikka itse näkisin kyllä tarpeelliseksi sen, että tätä taakkaa jaettaisiin Euroopan tasolla yhdessä niin, että kun pakotteet ovat yhteisiä, niin myös ne haitat voitaisiin jakaa tasaisemmin eri EU-maiden kesken.

## Pöytäkirja PTK 56/2016 vp

Paine kuitenkin on kasvanut pakotteiden keventämiseksi monessa maassa. Kysyisinkin valiokunnan puheenjohtajalta, edustaja Kaikkoselta, etteihän Suomessa ole tällaista keskustelua herännyt, että katsoisimme läpi sormien Venäjän toimia Ukrainassa, Krimin pakoliittamista ja Itä-Ukrainan sotaa, ja olisimme purkamassa näitä pakotteita, vaikka ne kovalla kädellä meidän maatamme koskettavatkin, koska ei tällaista toimintaa missään tapauksessa saa hyväksyä.

**Puhemies Maria Lohela:** Voidaan käydä hieman debattia tästä aiheesta.

**13.15 Antti Kaikkonen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä tuli suora kysymys edustaja Heinoselta. Se nyt ei ihan täsmälleen tähän käsittelyssä olevaan asiaan ehkä kuulu, mutta sillan kautta kuitenkin. Sikäli kuin minä tiedän, niin Suomessa ollaan kyllä sitouduttu EU:n yhteiseen pakotelinjaan. En ole siitä mitään ainakaan merkittävämpää rakoilua nähnyt, mutta varmasti moni toivoo, että näistä pakotteista jossain vaiheessa päästään eroon tai niitä voidaan purkaa, (Timo Heinonen: Kaikki toivovat!) mutta ehtona siinä on se, että pitää päästä aivan oleellisesti eteenpäin Minskin sopimuksessa. Valitettavasti sitä näkymää meillä ei ainakaan vielä ole, mutta omasta mielestäni Suomen kyllä kannattaisi ponnistella, että siinä todella edistytäisiin. Siinä pienellä Suomellakin voi joku merkitys olla, koska näistähän on iso haitta Suomellekin, ja varsinkin Suomelle. Pakotteet ja vastapakotteet ovat hankala asia. Olisi erittäin tärkeää, että Itä-Ukrainan tilanne saataisiin rauhoitettua, Minskin sopimusta noudatettaisiin ja päästäisiin parempaan suuntaan tässä kehityksessä.

**13.16 Eero Heinäluoma sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Zyskovicz käytti erittäin väkevän puheenvuoron Ukrainan ja Krimin tilanteesta, ja siihen on syytä yhtyä. Sen takia olenkin todella hämmästynyt siitä, että niinkin arvovaltaiselta taholta kuin Suomen hallituksesta valtiovarainministeri Stubb käytti julkisen puheenvuoron, jossa hän hyväksyi de facto Krimin liittämisen Venäjään. (Timo Heinonen: Ei pidä paikkaansa!) — Hän sanoi ulkomaalaisessa lehdessä, että tämä on tapahtunut tosiasia, mikä piti sisällään sen ajatuksen, että näin se nyt kävi ja tälle ei enää voi mitään.

Minun mielestäni olisi suotavaa, että silloin, kun ministerit menevät oman tonttinsa ohitse ja ryhtyvät ottamaan toisen ministerin hoitamiin asioihin kantaa, niin he olisivat noin suurin piirtein samoilla linjoilla kuin mikä on hallituksen yhteinen linja, koska muuten tulee hämmennystä siitä, mikä Suomen linja on. En ole kuullut tälle puheenvuorolle minikäänlaista selitystä, ja kun se täällä edellisen kerran nostettiin esille, niin huomasin, että edustaja Zyskovicz ei oikein halunnut kommentoida sitä, (Puhemies koputtaa) mitä mieltä hän tästä asiasta on, joten toivon, että hän voisi selkiinnyttää tätä kokoomuksen linjaa.

**13.18 Ben Zyskovicz kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suomen linja suhteessa Venäjän toimintaan Krimillä ja Itä-Ukrainassa on täysin selvä: emme hyväksy Venäjän toimintaa. Se rikkoo kansainvälistä oikeutta, se rikkoo Venäjän solmimia kansainvälisiä sopimuksia. Samalla Suomessa on laaja yhteisymmärrys, voisi sanoa yksimielisyys, siitä, että tasavallan presidentti ja muu valtionjohto tekevät tärkeää työtä, kun kaiken keskellä pyrkivät ylläpitämään ja vahvistamaan dialogia myös Venäjän johdon kanssa, koska tätä dialogia tarvitaan, jotta aikanaan ratkaisuun päästään.

## Pöytäkirja PTK 56/2016 vp

Mitä tulee ministeri Stubbin lausuntoon, josta Heinäluoman kanssa olemme täällä aikaisemminkin perjantai-iltapäivällä sanailleet, niin minun käsittääkseni ministeri Stubb lausui, että näköpiirissä olevassa tulevaisuudessa Krim on menetetty. Ja tämä on arvio, jonka hän on rehellisesti ja vilpittömässä mielessä esittänyt.

**13.19 Krista Kiuru sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä minua nyt hiukan hämmentää kuitenkin näiden julkisten arviointien tekeminen yli hallituslinjan. Ei ole hyväksi tälle maalle se, että vastuuministerit toisten tonteilla ottavat kantoja, jotka antavat viitteitä siitä, että Krim on lähitulevaisuudessa ainakin menetetty. Se on minusta aika iso kanta eikä vastaa, toivottavasti, tämän hallituksen linjaa. Me ainakin olemme tulkinneet aikaisemmin, että olette olleet siinä yhteisessä veneessä, jossa me olemme erittäin huolisamme siitä, mitä tapahtuu ylipäänsä tämän Ukrainan kriisin ratkaisemiseksi. Tällaisten linjojen esittäminen näinkin merkittävässä tehtävässä ei ole kyllä Suomen etujen mukaisista, ja sen takia olisi tärkeää, että tällaiset vedot korjataan, jottei jää epäselvää.

No, toki täytyy sanoa, että epäselvää on ollut myös tämän hallituksen toimintalinja kaikin paikoin siinä, miten Euroopan neuvoston ja Etyjin toimintaa tuetaan. Ja tässä minusta edustaja Heinonen otti ihan aidosti esiin sen oikean pointin, että (Puhemies koputtaa) Euroopan neuvosto tarvitsee myös Venäjää mukaan, niin kuin Etyj. Mutta ministeri... [Puhemies keskeytti puheenvuoron puheajan ylityttyä.]

**13.20 Timo Heinonen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä keskustelu on hyvä ja tarpeellinen, ja ennen muuta syyttelemättä meidän pitää etsiä niitä keinoja, että rauha Ukrainaan saataisiin. Minun mielestäni on ollut myönteistä se, että Suomi on pitkän perinteen mukaisesti ollut tässä sellaisena sillanrakentajana, edustaja Kanerva erittäin merkittävässä roolissa mutta myös tasavallan presidentti Sauli Niinistö, joka on käynyt neuvonpitoa ja keskustelua ja avannut ennen muuta sitä keskusteluyhteyttä.

Pakotteet ovat oma osansa, ja niihin ei pidä koskea ennen kuin pääsemme rauhaan Itä-Ukrainassa ja Krimin tilanne tulee ratkaistua, mutta samaan aikaan pitää jatkaa avointa keskustelua, keskustelua Venäjän kanssa, ja myös niin, että toimimme yhtenäisenä EU:na, mutta jokainen maa, jolla on poikkeuksellisen hyvät mahdollisuudet olla tällainen sillanrakentaja, käyttää myös niitä. Tästä erityinen kiitos edustaja Kanervalle ja presidentti Niinis-tölle.

**13.21 Susanna Huovinen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On ihan selvää, että tämä Ukrainan sota on vaikuttanut oikeastaan Euroopan neuvoston keskusteluissa kaikkeen siihen, mistä siellä areenalla puhumme. Olisi tietenkin suotavaa, että tällaisissa aika herkissä kysymyksissä myös kansalliset linjat olisivat tarkoin harkittuja, ja mielestäni on aivan selvää, että Suomi ei voi irrottautua kansainvälisestä rintamasta, jossa tuomitaan nämä toimet, joita Venäjä on Ukrainassa harjoittanut. Kyllä yleiskokouksen viestit tässä asiassa ovat olleet aivan selkeitä. Totta kai jaamme sen huolen, että dialogia täytyy pystyä käymään, jotta löytyisi jokin ratkaisu. Toisaalta kyllä ajattelen niin, että tässä erityisesti on merkitystä sillä, mitä tapahtuu tulevana kuukausina suurvaltojen välillä tässä keskustelussa, ja en nyt olisi aivan toivoton tämän ratkaisun löytymisen suhteen. Positiivisiakin merkkejä on, mutta (Puhemies koputtaa) valitettavasti myös takapakkia on otettu.

## Pöytäkirja PTK 56/2016 vp

13.22 **Aila Paloniemi kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Naisiin kohdistuva väkivalta, perheväkivalta ja tämän ehkäiseminen on erittäin tärkeä toiminnan kohde kaikkialla ja myös Suomessa. Meiltä puuttuu paitsi turvakotipaikkoja, kuten täällä tuli esille, myös raiskauskriisikeskuksia, joita eräiden asiantuntijoiden mukaan meillä tarvittaisiin toistakymmentä. Lainsäädäntömuutoksiin on ryhdyttävä, jotta voimme tehostaa väkivallan ehkäisytyötä. Myös uhrien auttaminen, tuki ja jälkihoito on järjestettävä.

Täällä edustaja Zyskowicz sanoi, että sota on pahin ongelma ja uhka kaikille tällä hetkellä. Se on aivan totta, mutta täytyy tietysti muistaa sitten vielä, että sotiin ja kriiseihin liittyy aina naisiin ja lapsiin kohdistuva väkivalta ja brutaali väkivalta. Raiskaukset ovat tänä päivänä sodissa ja kriiseissä arkea, ne ovat ikään kuin sodankäynnin väline, niin että senkin vuoksi tämä kokonaisuus on äärettömän tärkeä yrittää hoitaa muualla mutta myös meillä Suomessa.

13.23 **Maria Guzenina sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen linja tuolla Euroopan neuvostossa liittyen Krimin miehitykseen, Ukrainaan ja Venäjään on ollut hyvin selkeä. Se on ollut jo viime hallituskaudesta tällainen niinistöläis-tuomiojalainen: maltillinen, rakentava ja dialogia korostava linja.

Euroopan neuvoston Suomen valtuuskunta on nyt kesäkuussa lähdössä Moskovaan vierailulle. Kysyisinkin nyt täällä paikan päällä olevilta edustajilta, millä tavalla, minkälaista viestiä toivotte meidän viedän täältä Suomen parlamentista. Tämä keskustelu siitä, onko Krim menetetty vai ei, on minusta todella mielenkiintoinen. Tähänkin toivoisin selventäviä vastauksia, onko meillä täällä parlamentissa sellaisia puolueita, jotka aidosti näin ajattelevat, vai onko tämä ollut yksittäisen ministerin yksityisajattelua.

13.24 **Antti Lindtman sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Dialogia pitää käydä, ei siitä kukaan ole ollut eri mieltä.

Mutta mitä tulee näihin valtiovarainministeri Stubbin lausuntoihin, edustaja Zyskowicz, te sanoitte viimeksi, että näköpiirissä olevassa tulevaisuudessa, mutta ei tässä lausunnossa ministeri Stubb puhu mistään näköpiirissä olevasta tulevaisuudesta. Hän hyvin yksiselitteisesti sanoi: "Luulen, että Krim on menetetty tapaus, vaikka haluaisimme uskoa toisin." Ja hän vielä jatkaa, että jos Venäjä osoittaa, että se rauhoittuu Kiovaan, Itä-Ukrainaa kohtaan, niin silloin voi sanktioissa tapahtua liikettä. Edustaja Zyskowicz, sanokaa yksikin ministeri yhdestäkin EU-maasta, joka on matkustanut Yhdysvaltoihin ja sieltä käsin antaa lausunnon ja sanoo, että Krim on menetetty tapaus. Ja miten tätä kommentoi edustaja Heinonen? Tässä linjassa, jonka Stubb sanoo, todetaan, että vain jos Venäjä osoittaa rauhoittuvansa, niin silloin voisi sanktioissa tapahtua liikettä. Käsittääkseni olitte tästä eri mieltä.

13.25 **Ben Zyskowicz kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Olen useamman kerran täällä vastannut tätä ministeri Stubbin lausuntoa koskevaan pohdiskeluun (Eero Heinäluoma: Ei ole tullut selväksi!) enkä osaltani sitä jatka.

Edustaja Guzenina, on hyvä, että dialogia ylläpidetään. On hyvä, että meidän valtuuskuntamme menee Moskovaan. Kysyitte, mikä on se viesti. Minun mielestäni se viesti, mitä tulee Ukrainan tilanteeseen, on yksiselitteisen selvä: Suomessa me, sen enempää kansalaiset kuin hallitukseen, emme hyväksy sitä, että Venäjä on rikkonut kaikkia perustavaa laatua olevimpiakin kansainvälisiä sopimuksia ja muuttanut väkisin tai väkivallalla uhkaa-

## Pöytäkirja PTK 56/2016 vp

malla Euroopan rajoja ja liittänyt Krimin itseensä. Me emme hyväksy Venäjän toimintaa Itä-Ukrainassa. Me olemme Suomessa sitä mieltä, että myös Ukrainan suvereniteettia tulee kunnioittaa.

**13.26 Veera Ruoho ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! YK:n päätöslauselmasta 1325 alkaen, "Naiset, rauha ja turvallisuus", minulle tulee mieleen näistä tässä keskusteluakin kuunnellessa, että me unohdamme, että perusongelmana on se, että gender-tasa-arvotyön merkitys niin kriisien ennaltaehkäisyssä kuin niissä ratkaisuissa on jäänyt valitettavan vähälle huomiolle. Me todella tarvitsemme naisia enemmän näissä rauhanprosesseissa. Minä näkisin, että sitten päästäisiin niistä konfliktitilanteista helpommin pois, kun naiset osaavat kuitenkin olla diplomaattisempia ja neuvotella myös erittäin vaikeittenkin kumppaneiden kanssa. Minä toivoisin, että edustaja Guzenina näitä terveisiä myös veisi eteenpäin. Me tänään tosiaan tapasimme UN Womenin johtajan Phumzile Mlambo-Ngcukan, ja hän myös toivoi, että lobattaisiin (Puhemies koputtaa) enemmän tätä meidän gender-vahvuutta, mitä Suomessa on.

**13.27 Olli-Poika Parviainen vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Keskustelua seurattessani vakuutuin siitä, että ainakin tässä salissa istuvien käsitys Krimin tilanteesta on yhtenevä ja me emme hyväksy miehitystä, joka tällä tavalla on tehty. Tätä me tuomme myös Euroopan neuvostossa esiin, ja se on tärkeää, että EN-delegaatio myös matkustaa Moskovaan ja jatkaa Suomen ulkopolitiikan toivottavasti yhtenäisen ja ison kuvan edistämistä siellä sitten omalta osaltaan.

Toisin teidän keskusteluunne sellaisen kysymyksen vielä, että Euroopan neuvoston toiminnassahan on tapahtunut sellainen muutos viime aikoina, että Turkki on tullut mukaan toimintaan, ja he ovat tehneet sen hyvinkin näyttävästi ja suurella huomiolla. Ja kun me kaikki tiedämme, mitä Välimerellä tapahtuu, ja me tiedämme toisaalta Turkin sisäpolitiikan haasteet, niin oikeastaan pyytäisin teiltä näkemyksiä siitä, millaisena te näette jatkossa tämän mahdollisuuden, jonka Turkin saapuminen Euroopan neuvostoon meille mahdollistaa.

**13.28 Arja Juvonen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä valtuuskunnan toimintakertomus on hyvä läpileikkaus ihmisoikeuksista, demokratiasta ja oikeusvaltioperiaatteista, ja neuvottelutoimikunta on tehnyt hyvää työtä asioiden parissa.

Täällä kertomuksessa mainitaan myös se, kuinka vaikeaa on sosiaalisten oikeuksien toteutuminen, ja kerrotaan Euroopan sosiaalisesta peruskirjasta. Peruskirjan tarkoituksena on korostaa oikeutta sosiaalisten oikeuksien toteutumiseen, muun muassa asumiseen, köyhyyteen ja yhteiskunnalliseen syrjäytymiseen. Torinossa maaliskuussa osallistuin sosiaali- ja terveysvaliokunnan edustajana tähän sosiaalinen peruskirja -konferenssiin, ja oli hyvin mielenkiintoista käydä keskustelua eri jäsenmaiden edustajien kanssa siellä. Ja kun luen tätä kertomusta, niin huomaan, että kertomus on ihan samoihin asioihin kiinnittänyt huomiota ja niistä käynyt keskustelua.

Ja Guzeninan esiin nostama pakkoavioliittoasia (Puhemies koputtaa) on erittäin tärkeä.

**13.30 Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllä minustakin on hyvin tärkeää, että Suomen kansallinen linja on hyvin selkeä, ja siksi se toden totta on kyllä hämmäntävää, että täällä valtiovarainministeri Stubbin tietyistä lausunnoista jää epä-



## Pöytäkirja PTK 56/2016 vp

selväksi, mitä niillä on tarkoitettu. Kyllä se aika kovaa tekstiä on, jos sanotaan, että käytännössä menetetty tapaus. Ja vaikka edustaja Zyskowicz ei halunnutkaan enää palata tähän, niin kyllä tähän linjaan täytyisi nyt saada selkeys ja myös sille tosiasialle jotakin palautetta, että täällä eduskunta ihan aidosti nyt kyselee sen perään, mikä on ollut tämä ministeri Stubbin puheenvuoron tarkoitus. Siksi minä toivon, että jatkossa muutkin kuin edustaja Zyskowicz, esimerkiksi ministeri Stubb itse, voisi sitten selkeyttää tätä linjaansa, koska tällä hetkellä ei ole kyllä tullut valitettavasti linja selväksi, vaikka edustaja Zyskowicz niin sanoikin.

Puhemies! Kun tässä edustaja Guzenina haluaa terveisiä, mitä kannattaa sinne kertoa (Puhemies koputtaa) tästä eteenpäin, niin suosittelisin, että ainakaan tätä Stubbin (Puhemies: Aika on täynnä!) puheenvuoroa ei siellä eteenpäin kerrota. (Ben Zyskowicz: Tätä kannatan! — Naurua — Eero Heinäluoman välihuuto)

**13.31 Timo Heinonen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Minun mielestäni — tämä on vakava asia, eikä kannata naureskella — Venäjä on toiminut kansainvälisten oikeuksien vastaisesti, ja on hyvä, että EU ja Suomi ovat Venäjän toimet tuominneet. Ne on tuomittava, tästä ei ole kahta sanaa tietenkään, ja turha siitä väentää.

Suomi on mukana EU:ssa, ja me olemme mukana EU:n päätöksissä, mutta on erittäin tärkeää, että me pidämme yllä keskusteluyhteyttä myös Venäjään tässä tilanteessa, vaikka emme vähääkään hyväksy emmekä ymmärrä heidän toimintaansa Itä-Ukrainassa, saatikka Krimin miehitystä ja valloittamista. Minun mielestäni tästä on turha nyt yrittää tehdä keinoitekoisesti jotain ihmeellistä jännitteistä tilannetta Suomen sisällä. Me olemme tässä hyvässä eurooppalaisessa linjassa ja keskusteluyhteyksien pitäjänä niin ulkoministeri Soinin, (Puhemies koputtaa) pääministerin kuin presidentinkin johdolla.

Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin.

### **5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain 33 ja 34 §:n muuttamisesta**

Hallituksen esitys HE 48/2016 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 8/2016 vp

*Toinen käsittely*

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

### **6. Seuraava täysistunto**

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 24.5.2016 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.32.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola